

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۱۰/۰۱

نعمان دوست

ماينامی مجلس

(۲۹)

د ميلمه په لاس کې شعري ټولگه وه چې کيناست نو ځيني بيتونه يې راته وويل او زياته يې کړه: که څه هم ټول عمر کې مې يو بيت نه دی جوړ کړی؛ خو له شاعرۍ سره د زړه له تله مينه لرم. د گڼو شاعرانو بيتونه راته په يادو، ياد دي.

څو ځلي يې په شيرني غابونه کيکارل؛ خو ماته يې نه کړه. مخ يې راواړو: دا دې څه شی راوړي؟

– ډير اقتصادي شی دی، له يوې شيرينکې سره پوره چاپير تشيري.

– موسک شو، کتاب يې راواخيست او بيا يې ويل: دا ولي ځيني بيتونه له چاکليټو هم خواره وي او آن د زړه تل ته پريوځي؟

– يو خو د هر چا ذوق توپير لري، ممکن هغه بيت چې ستا د زړه تل ته بنسکته کيږي، د نورو تر مړۍ هم و نه رسيږي.

– هههههه. بل دليل؟

د پاڼو شميره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راټولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خيږ و لولئ

– د شاعر مهارت، تصویر جوړونه، په الفاظو کنترول، یعنی هر لفظ په خپل مناسب ځای کې کارول او بل هنري صداقت. یعنی دا چې شاعر څه وايي، تصنع پکې نه وي. د زړه غږ يې وي.

– اممممم. شاید د لنډيو د خوړلني جوهر همدا هنري صداقت وي. ځکه مور چې له استاذانو اوریدلي و؛ نو د لنډيو اکثریت شاعراني بنځینه او نالوستي وي، خو بیا هم ځينو لنډيو کې دومره سوز وي چې په اوریدلو يې سړی بې واره سره لمبه شي. دا به همدا د هنري صداقت برکت وي. ته خو دي لنډی ته غور شه، څومره ساده ده؛ خو څومره سوز پکې پروت دی. باور وکړه په اول ځل اوریدو مي ورته سخت وژړل:

«قبر سوری کړه، حال مي گوره چنجي لگيا د زني خال مي وړانوينه»

له دې سره سم، میلمه په ژړا شو. په نوکانو يې د فرش گړول شروع کړل. ما ويل که دا فرش تازه قبر دی، اوس به سوری شي او چنجی به د یوې نازنینې د زني د خال په وړانولو لگيا وي. سلگیو پسي واخیستم.

میلمه، پیاله پورته کړه. مسلسل گوتونه يې ترې وکړل او بیا تر ډیره غلی و. یو وخت يې راوکتل:

زموږ لنډی زموږ ژوندی تاریخ دی. زموږ د ماضي بیان دی. زموږ د ژوند هنداره ده، په دې هنداره کې یا د جگړو خونړي تصویرونه وینو او یا د فقر او ولېرې. یعنی مور ټول عمر د همدې بلاکانو په منځ کې گیر پاتې شوي یوو.

ته خو دي لنډی ته غور شه، د جگړې څه بدرنگه تصویر وړاندې کوي:

«د سر زوری انجام دي ولید د لښکر مخکې، مخکې تلې کونډه دي کرمه»

زه چې هر وخت دا لنډی اورم، د زړه په سترگو يې وینم چې د انگر منځ کې کټ ایښی. په وینو کې جسد پکې پروت دی. یوه تازه واده شوې، برنده کې حیرانه ولاړ ده، له شرمه کټ ته ور نږدې کیدای نشي او ځان سره غلي غلي همدا لنډی وايي.

میلمه غلی شو. زما هم گني کونډې د زړه له سترگو تیرې شوې، لکه هره یوه چې همدا لنډی وايي . یوه شیبه دواړه غلي وو؛ خو ما سکوت مات کړ:

تاسو مخکې وویل چې زموږ لنډی یا د جگړې بیان دی او یا د فقر. بلکل همداسې ده. فقر له جگړې سره تړلی دی. وگورئ، نننۍ په کیده مړه او آرامه اروپا د نړیوالو جگړو په مهاله وړې وه، په المان کې په سلگونو خلکو له مایوسۍ ځان وژني کولې. د خوراک لپاره يې څه نه لرل او په ډیر بد وضعیت کې وو؛ خو چې له جگړې راووتل، کار ته يې کار وویل او د خپل وطن د ابادۍ په فکر کې شول نو خوشبختیو ورته غیرې پرانیستې. دومره نیکمرغه شول چې نه یوازې زموږ، بلکې د گڼو اسلامي هیوادونو تکړه مسلمانان هم هلته د رسیدو او ژوند کولو اړمانونه او کوښښونه کوي.

میلمه، پیاله کیښوده: رښتیا دي وویل، خو چې دا مور ته به کله نیکمرغي غیږه پرانیزي؟ وگوره، هغه لنډی چې لسبزي حتی پیری پخوا ویل شوي او له ولېرې پکې سر ټکول شوی؛ نن هم داسې تازه او د حال مطابق ښکاري لکه چې همدا اوس چا جوړه کړې وي. یعنی دې اوږده دوره کې مو هیڅ تغیر نه دی کړی. ته خو دي لنډی ته غور شه؛ غاړه يې تازه کړه، خو غریو ونیوه. بیا يې له لږ وقفي وروسته ژوره ساه واخیسته؛ خو ژبي ور سره یاري ونکړه. پیاله يې پورته کړه. حلق يې تازه کړ او بیا يې ویل:

«مرگی خو ښه دی، پرده پوښ دی بده نیستی ده عالمونه شرموینه»

له دې سره يې دومره وژړل، لکه دی چې هم نیستی ښه پسي راخیستی وي. لکه دی چې هم د مرگ پرده پوښي غواړي. څو ځلي مي کوښښ وکړ چې ډاډ ورکړم، خو دي لنډی کې زموږ د لکونو هیوادوالو د ژوند عکاسي پرته وه. داسې مي انگیرله لکه ټول ښار چې همدا لنډی وايي.

تر ډیره حجره خاموشه وه، یو میاشی بنگیده. کله به ماته نږدی شو او کله میلمه ته؛ خو پوهیده چې دواړو کې وینه نه ده پاتې، شرم به ورته ورغی، بیرته به پورته شو.

میلمه ځاندر پر اوږه کړ؛ خو مخکې له دې چې جیگ شي، مخ یې راواړو: یوه داسې لنډی خو راته ووايه چې ستا زړه ته یې هم لاره پیدا کړي وي.

فکر کې لارم، گڼې لنډی مي مغز کې تاوي راتاوي شوي. ما ویل راځه د حسن اختتام لپاره داسې لنډی پیدا کړه چې هیله پکې وي، امید پکې وي. اخر مي دا انتخاب کړه:

«بورا به خدای په گلو مور کړي ملیاره ستا نیمگړی نیت مي ژړوینه»

میلمه ته لنډی خوند ورکړ، تنده یې پراخه شوه. د بیا ویلو غوښتنه یې وکړه. بیا مي تکرار کړه. پورته شو او په تلو تلو کې یې ویل:

– یعنی زموږ وړي به ماره شي؟

– هو، بلکل، ډاډه اوسه.

– یعنی دا فقر او بدبختي به ورکه شي؟

– هو، بیخي ډاډه اوسه!

– په خپلو ځوابونو دې څومره ډاډه یې؟

– سل په سلو کې؛ خو په یوه شرط!

– میلمه بیرته راتاو شو: په کوم شرط؟

– چې له ځانغوښتنې تېر شوو. چې د وطن د بنیرازی لپاره کار وکړو. چې یو بل ته د اخلاص غیره پرانیزو. چې د هر چا له کاري وړتیا، پرته له هر ډول تعصب او توپیره، په مناسب ځای کې کار واخلو او...

میلمه موسک شو: د دې شرایطو پوره کول هم، د ستني له سپمه د اوښ ویستل دي او بیا گرز شو چې ور یې پورې کړ.